

Is vergelijking altijd slecht?

Toen we in 2021 trouwden, besloten Thirza en ik om minimaal elke drie jaar op vakantie te gaan naar Brazilië. Dit was een betaalbare oplossing die we vonden om me te helpen mijn banden met mijn familie en vrienden te behouden, en ook een manier om Thirza met hen en de Braziliaanse cultuur te verbinden. In 2022 zijn we voor het eerst samen naar Brazilië geweest, en dit jaar zijn we weer met ons zoontje Joas en mijn schoonouders uit Nederland geweest. Het was een hele leuke en bijzondere reis!

Als ik naar Brazilië ga, is het onvermijdelijk dat ik verbanden en parallellen leg tussen het leven daar en het leven hier in België, of het adventisme daar, en het adventisme hier in België en in Europa. Over het algemeen is het maken van vergelijkingen niet lovenswaardig. Aan de ene kant kan het vergelijken van onszelf met anderen ons een slecht gevoel over onszelf geven en dat creëert een minderwaardigheidscomplex, wat erg ongezond is. Aan de andere kant kan vergelijking ons ook het gevoel geven superieur te zijn aan anderen, waardoor een superioriteitscomplex ontstaat, dat even ongezond is. Maar is vergelijking altijd slecht? Of kunnen we het juist helemaal vermijden?

Laat ik beginnen met de tweede vraag, dan ga ik over tot de eerste. Hoewel vergelijking kan leiden tot ontevredenheid, bitterheid, trots en andere negatieve gevoelens en gedragingen, zou ik willen stellen dat het niet altijd slecht is en ook niet 100% kan worden vermeden. Hoewel ieder van ons in zekere zin uniek is, is er ook een gevoel waarin we erg op elkaar lijken. En het zijn juist de overeenkomsten tussen ons die laten zien hoe we onszelf vergelijken met anderen en instinctief elkaars ideeën en gedrag kopiëren.

Sinds de Franse revolutie in de late jaren 1700 is er veel nadruk gelegd op het individu en individualisme, en later in de jaren 1960 evolueerde het naar het concept van 'authenticiteit' en 'zelfexpressie'. Natuurlijk waren deze ontwikkelingen nodig omdat de mainstream cultuur en religie werden gebruikt om het individu te onderdrukken ten koste van de dominante cultuur. Toch is het interessant om op te merken dat ondanks de groeiende roep om individualisme en authenticiteit, er nog nooit een tijd is geweest waarin zoveel tieners en jongeren opkeken naar digitale influencers en deze volgden als tegenwoordig. Veel tieners en jongeren vergelijken zichzelf met digitale influencers en bootsen hun manier van kleden, spreken, gedragen, enz. na. Daarom merken we, ondanks de tijdgeest waarin we leven, dat het onmogelijk is om 100% uniek en authentiek te zijn. We zullen altijd mensen hebben die ons direct of indirect beïnvloeden. We zullen onze ideeën, waarden en gedragingen vergelijken met die van hen en ze vaak instinctief in ons eigen leven opnemen. Aangezien vergelijking onvermijdelijk is, is de gouden vraag: wie is ons model? Wie beïnvloedt ons? Met wie vergelijken we onszelf?

Natuurlijk, als we over deze vraag nadenken, is het voor de hand liggende antwoord: Jezus!

In feite zegt *Johannes 13:15*: 'IK HEB EEN VOORBEELD GEGEVEN; WAT IK VOOR JULLIE HEB GEDAAN, MOETEN JULLIE OOK DOEN.' *1 Petrus 2:21* 'CHRISTUS HEEFT VOOR JULLIE GELEDEN. DAARMEE GAF HIJ JULLIE EEN VOORBEELD, HIJ LIET ZIEN HOE JE MOET LEVEN ALS ZIJN VOLGELING.' *Filippenzen 2:5* 'LAAT ONDER U DE GEZINDHEID HEERSEN DIE CHRISTUS JEZUS HAD.'

Al deze Bijbelverzen getuigen dat Jezus ons 'opperste voorbeeld' is. Op onze geloofsreis worden we echter niet alleen uitgenodigd om het gedrag van Jezus na te volgen, de Bijbel stelt ook andere personages als modellen die moeten worden nagevolgd en nodigt ons uit om in hun voetsporen te treden. De apostel Paulus zei ook: 'DUS VOLG MIJ NA, ZOALS IK CHRISTUS NAVOLG.' *1 Korintiërs 11:1*; cf. *Filippenzen 3:17*.

Paulus moedigde zijn discipel Timoteüs ook aan om een voorbeeld te stellen dat in zijn gemeente navolging zou krijgen *1 Timoteüs 4:12, 14-16*. Aan Titus schreef Paulus dat de leiders een 'MODEL VAN GOEDE WERKEN' MOESTEN ZIJN VOOR DE JONGEREN IN DE GEMEENTE *Titus 2:1-8*. De auteur van Hebreëën drong er bij ons op aan: 'DENK AAN UW LEIDERS, DIE HET WOORD VAN GOD AAN U HEBBEN VERKONDIGD, NEEM EEN VOORBEELD AAN HUN GELOOF EN KIJK VOORAL GOED HOE HUN LEVENSWANDEL EINDIGT.' *Hebreëën 13:7*

Misschien een van de beste voorbeelden van een 'positieve vergelijking' is die van de Bereeërs in *Handelingen 17:11*. Lucas beschrijft de gelovigen in Berea als 'welwillender' dan de gelovigen in Thessalonica. Daarmee impliceert hij dat de gelovigen in Thessalonica iets konden leren van de gelovigen in Berea.

Daarom is het niet zo dat vergelijking zelf verkeerd of slecht is, zoals we in het Westen meestal aannemen, maar hoe we het doen en vooral, met wie vergelijken we onszelf? Wie is het model dat ik probeer na te bootsen? Helpt het vergelijken van mezelf met deze persoon me om een beter mens en een betere christen te zijn? Helpt het me om te groeien en mezelf beter te begrijpen? Zo ja, waarom zou ik dan niet in zijn of haar voetsporen treden?

Brazilianen kunnen zeker veel leren van Belgen over lekkere chocolade, frietjes, maatschappelijke ontwikkelingen en nog veel meer. Op dezelfde manier kunnen Belgen zeker ook profiteren van de groei van de adventkerk in Brazilië en leren en aanpassen aan de realiteit van de kerk hier. Uiteindelijk zien we dat de diversiteit in de wereld en de verschillen tussen ons niet bedoeld zijn om ons van elkaar gescheiden te houden, maar juist een kans voor ons om van elkaar te leren.

Marcelo Reis
predikant

*Ik heb een voorbeeld gegeven;
wat Ik voor jullie heb gedaan,
moeten jullie ook doen.*

Johannes 13:15 (NBV21)

